

The Semantic Field of Phraseological Units Expressing Kindness and Malice in Armenian, Russian and English

Hasmik Ghazaryan

Nothing is perfectly static in language. Every word, every grammatical element, every sound and accent is a slowly changing configuration moulded by the invisible and impersonal drift that is the life of language. This Heraclitean conception of a perpetual drift in language refers particularly to semantics since of all linguistic elements meaning is probably the least resistant to change. Here we should mention that in the course of time not only the meanings of the words but also those of the abstracted word-groups arising in the colloquial speech undergo semantic changes. How and why does this happen?

Based on their centuries-old visual observations and experience people have always tried to explain the phenomena taking place in a man's organism. Thus, for instance, they have noticed that when one is angry he gets black or red in the face or unhealthy people look pale or when experiencing strong fear one's face becomes white and so on. These observations have resulted in the formation of some phraseological units: **red in the face; be green around the gills; as white as a sheet; blue baby, etc.**

But sometimes there is no opportunity for such observations. In this case, people make mental abstractions and achieve a moral and psychological perception of the phenomena and form phraseological units such as **black heart; evil eye; live from hand to mouth; one's heart goes into one's boots, etc.**

These semantic changes take place by means of certain stylistic devices, such as metaphor, metonymy, hyperbole, simile, etc. It should be noted that as a result of these changes in meaning, the phraseological units created are transferred into another semantic field.

In linguistics, a semantic field is considered to be an entity of words belonging to different parts of speech but expressing one conception, and it is this very conception, that embraces all these words in a given field. Like words, phraseological units can belong to different semantic fields. In this case linguistic units are placed in those fields according to the whole meaning expressed by their components independent of their grammatical, structural, stylistic and other peculiarities.

A great number of phraseological units comprising names of body parts can be found in Armenian, Russian and English. By means of these picturesque linguistic units people express the inner world of a person, and different phenomena, their nature and behaviour as well as their feelings and emotions, desires and hopes.

Body names can have different symbolic and semantic values in Armenian, Russian and English, which often coincide. This is evidence of similarities found in the linguistic thinking of the peoples speaking these languages; on the other hand the differences between the meanings and symbols reflect the peculiarities of the linguistic thinking of those nations.

The goal of this article is to study, analyse and compare the semantic fields of the Armenian, Russian and English phraseological units with the components “heart” and “eye” expressing kindness and malice. Kindness and malice, the two main categories of ethics, characterize individuals, give a moral evaluation of groups of people and great historical events and make up the contents of the moral and the immoral. Kindness is what the society considers to be moral, positive, proper, worth imitating. Malice regards negative deeds and phenomena as opposed to social development and are considered by the society to be unacceptable, immoral and condemnable.

Kindness involves such conceptions as generosity, tender-heartedness, sympathy, softness, while malice - on the contrary – cruelty, atrocity. The positive or negative feelings arising in a person’s soul are the origin of those kind and evil phenomena which characterize people and their actions as kindness and malice. Perhaps these very feelings become the origin of linguistic abstraction by stirring and exciting the soul of a man, thus becoming the source of these phraseological units.

Two subfields can be noted here:

The subfield of phraseological units expressing “kindness”.

The subfield of phraseological units expressing “malice”.

Here are illustrations of some phraseological units expressing kindness:

Սիրտը բարի - Good-hearted, merciful. Նա գիտե, որ իմ սիրտը բարի է, լեզուս է միայն չար: (Shirvanzade 1950: 284):

Ոսկի սիրտ (ունենալ)-To be kind and compassionate. Մուրադը ոսկե սիրտ ունի: (Shirvanzade 1950: 456)

Մեծ սիրտ, մեծ սրտի տեր - Generous, magnanimous. Չնայած ցարական մինիստր Լոբանովի հայտարարությանը՝ ռուս մեծ ժողովուրդը մեծ սիրտ ունի: (Torgomyan 1959: 51)

Սիրտը լայն / լեն - Hospitable, sociable. Կրած վշտերի չափ լայն ու մեծ է սիրտը իմ հայ ժողովրդի: (Sevak I: 1968, 162)

Սիրտը շարժ(վ)ել - Get excited, have mercy on, make somebody feel mercy. Սա թեկուզ երեսուն տարով էլ ջահելանա, դարձյալ չի կարող իմ սիրտը շարժել, ուր մնաց՝ հիմի: (Toumanyanyan: 1994, 338)

Քնքուշ սիրտ - A soft person. Նա ունի քնքուշ սիրտ, բայց ամուր կամք, ինչպես իր հանգուցյալ մայրն էր: (Shirvanzade 1950: 330)

Սիրտը քաղցրացնել - Soften somebody’s heart, gain somebody’s gentle disposition. Տանը գինի-արաղ չեն թողել՝ ծախել՝ սրա-նրա փորն են ասել, մովրովի սիրտը չենք կարացել քաղցրացնել: (Proshyan 1968: 272)

Սիրտը փափուկ / կակուղ (dial.) - Sensitive, delicate. Բանաստեղծի մը սիրտը փափուկ է, ամենաթեթև խոսքն մը կվիրավորվի: (Paronyan: 1979, 238)

Սիրտը բարակել - Become delicate, sensitive. Գիտե՞ս, որդի, իմ սիրտն էլ բարակել է, շատ բարակել, էլ առաջվա Ոսկանը չեմ: (Shirvanzade 1950: 480)

Սիրտը փափկել - *Become sensitive, delicate. Միթե քո սիրտը դեռ չի փափկել:* (Toumanyán: 1994, 420)

Քարի աչք 1. *Benevolence. 2. A good treatment, a kind wish. Քո քարի աչքով տեսնում ես էլի, Քարի, հողի հետ կռիվ ենք տալի:* (Toumanyán III: 1989, 70)

Աչքը քաղցր լինել/ պահել - *Be benevolent, look with a kindly eye, patronize. Ոսկին պահել են Մելիքի համար, որ քաղցր լինի աչքը մեզ վրա:* (Toumanyán I: 1991, 21)

Աստծո(ու) աչքը մեկի վրա (քաղցր) պահել/ լինել - *Look at somebody with a kindly eye, help him. Իսկ ես կարծում էի, թե դուք հազարավոր ոսկեգմբեթ տաճարներ ունեք, նրանց մեջ անդադար աղոթում են ձեր հոգևոր հայրերը ու աստծու աչքը քաղցր են պահում ձեզ վրա:* (Toumanyán: 1994, 259)

Աչքը քաղցրանալ - *To become gentle, benevolent, look with a kindly eye. Ասենք փեսեդ իր խալաթն ամեն տեղ կառնի, հալբաթ մի քանի աստածասերների աչքն էլ մեր վրա կքաղցրանա:* (Proshyan 1968: 94)

Աչքը քաղցր - *Kind and gentle. Ի՞նչ է արել Շահը ձեզ վատ, Աչքն էլ քաղցր միշտ ձեզ վրա:* (Toumanyán I., 1991, 181)

Լավ/ աղեկ աչքով նայել - *Look with a kindly eye. Եվ սնահավատ Մասիսյանը չէր կարող չնկատել այդ, և դրա համար սկսեց նա հետզհետե լավ աչքով նայել մանուկ գյուղացու վրա:* (Raffi III: 1984, 239)

Քաղցր աչքով նայել/ մտիկ անել/ մտիկ տալ - *To be benevolent, careful. Միայն մեր երկիր քարուքանդ չանես ու քաղցր աչքով մեզ մտիկ անես:* (Toumanyán IV: 1991, 11):

Աստված չար աչքից պահի - *God save from misfortunes. Աստված քեզ յոթի տեղ մի եղբայր է տվել, աղաչիր նրան, որ պահի, պահպանի մինիկ եղբորդ չար աչքից, չար նիաթից:* (Shirvanzade 1950: 500)

Աչքը (են) բարին տեսնի - *You should have seen how much brave, kind he was. Դու ո՛չ մեռնիս, աղա քան, աչքդ բարին տեսնի, ինչ որ էս խալխն ա տեսնում:* (Proshyan 1968: 315)

Золотое сердце - *Kind, loving, honest. У тебя такое золотое сердце, что хотя они и не простят меня, но видя, что и ты простил, может быть, хоть немного смягчатся надо мной.* (Dostoyevski 1971: 166)

От доброго сердца - *With kind motives, with no evil thoughts. Вот ещё нашёлся!- сказала она вдруг, обращаясь опять к Дарье Алексеевне- а ведь впрямь от доброго сердца, я его знаю.* (Dostoyevski 1981: 191)

Сердце/душа перевёртывается / перевернулось - *Sympathize with somebody. Всё сердце его перевернулось ... но вот и он дошёл до рокового места.* (Dostoyevski 1983: 505)

A heart of gold - *Generous. Indeed she really was if reality were visible as a dear little thing with a heart of gold.* (Maugham 1980: 132)

Have a good/ kind heart - *Be kind and generous. Young Michael had a good heart.* (Galsworthy 1956: 238)

One's heart goes out / warms to/ towards sb. - *To comfort heartily, to have warm feelings towards somebody. My heart has gone out to you to see how you've been upset.* (Cronin 1963, 371) *Mrs Carey thought Philip very young for this, and her heart went out to the motherless child.* (Maugham 1975: 30)

One's heart melts - To soften, become mild. I don't know, he laughed, unless just by loving you hard enough to melt the heart of a stone, much less the heart of living, breathing woman you are. (London 1953: 200)

Look with a kindly eye - Be benevolent. They would not view all that with a kindly eye. (Dreiser 1968: 194)

This subfield also includes: Փափուկ սիրտ, սիրտը բարակ, լայն սիրտ ունենալ, սիրտը մարեմրիկ գալ (dial.), սիրտը գութ ընկնել, սիրտը լայն պահել, սիրտը փափկացնել / կակղացնել, աղքատի աչքը սրբել, բարի աչքով նայել, աչքի լույսը երթալ, աչքը մեկի վրա քաղցրացնել/ քաղցր լինել, աստված աչքից պակաս չանի, աչքի լույսով պառավես, աչքը տանել, աստված քաղցր աչքով մտիկ անի/ նայի, հաշտ աչքով նայել, большое сердце, доброе сердце, сердце расстаяло, смячуть сердце, a big heart, a kind soft/ sympathetic / warm heart, Have one's heart in the right place/ one's heart lies in the right place, Kind hearts are more than coronets (prov.), have a soft corner in one's heart for sb., etc.

We can see that the phraseological units of this subfield with the component “heart”, besides their main meaning have some additional shades of meaning, thus, for instance, the Armenian units have shades of tender-heartedness, sympathy, conscience, generosity and nobleness, hospitality, friendliness, clemency. The shade of honesty can be observed in Russian while in English – the shades of kind intensions as well as sensitiveness, concession and warmth.

The phraseological units including the word “eye” also possess the shade of good-will both in Armenian and English. The shades of attention and care towards sb., patronage, support and tolerance can be noted in Armenian.

We can see some equivalent phrases which, we think, are not calques, but phraseological units arisen independently in different languages: *սիրտը բարի – доброе сердце – a kind heart; ոսկի սիրտ – золотое сердце – a heart of gold ; one's heart melts – сердце растаяло; բարի աչքով նայել – look with a kindly eye.*

In the case of the last pair a question arises whether the Armenian phraseological unit is a borrowing from English or maybe the mentioned units have arisen independently in Armenian and English, or maybe the Armenian phraseological unit has come into Eastern Armenian through Western Armenian (*Աղեկ աչքով նայել*). Is the English unit a basic phrase or is it a borrowing? We will consider this in a later study.

b) Now we refer to the second subfield.

Սիրտը քարանալ / քար կտրել - Become merciless, ruthless. Ահա այսքան զեղեցիկ, այսքան բարի ու այսքան սիրելի էր Արևհատը, բայց ի՞նչ կանես, որ խորթ մոր սիրտը քարացել էր: (Aghayan 1979: 390)

Սիրտը քարացնել - Make somebody merciless, cruel. Բնությունն ինքն է քարացնում մարդու սիրտն այդպիսի դեպքերում: (Mouratsan 1957: 156)

Սիրտը չար - Envious, a man of black deeds. Թե որ ես չար սիրտ ունենայի, եչանի դեմ քեն, մի նախանձ սրտունս պահած ըլնեի, հիմի չէի ձիավորվիլ ու ձիուս տրաքացնելով քամակիցդ հասնիլ: (Proshyan 1968: 327)

Դժոխք վառել մեկի սրտում (book) - Commit evil, torture somebody. Ասում ես,

որ Սևադան ներել է նրան, ինչու ուրեմն, այդ ծերուկը դժոխք վառեց իմ սրտում: (Mouratsan 1957: 149)

Սիրտը ժանտ - *Cruel, merciless. Միևնույն է, թե հիմա որտեղ ես մաշում քո կոշիմները նրբին և քո սիրտը ժանտ: (Sevak I, 1968: 224)*

Սիրտ չունենալ - *To be merciless, ruthless. Չէ՞ որ մարդիկ է՛լ սիրտ չունին, Անսիրտ մարդը ցավ չունի: (Isahakyan I, 1973: 82)*

Չար աչք - *An envious eye. Դուք պարոններ, չար աչքով զարկեցիք իմ բախտավորությանը,- պատասխանեց Դրաչկովը բարկությամբ: (Raffi III: 1984, 186)*

Չար աչքով նայել/ մտիկ տալ - *To wish somebody bad, show ill-will. Մայրս ասում է, թե պառավ Գոգեն չար աչքով տվեց, գիտես նա չար աչք ունի, Նարգիս: (Raffi I: 1983, 318)*

Աչքով տալ - *According to prejudice: to hurt with an evil eye. Ո՞վ անիծեց, աչքով տվեց իմ անուշ բալա: (Torgomyan 1959: 242)*

Խեթ աչքով նայել/ մտիկ տալ - *1. Give a sullen look. 2. Show ill-will. Վարդանը խեթ աչքով նայեց նրա երեսին և ոչինչ չպատասխանեց: (Raffi IV: 1984, 396)*

Сердце обросло мохом- Somebody has become merciless, ruthless. Иль скажет сын, Что сердце у меня обросло мохом. (Pushkin: 1982, 101)

Дурной / лихой / худой глаз – According to prejudice: A look of a malevolent person that causes misfortune.

Чёрный глаз– A bad, evil, malevolent look.

Evil eye - 1. A bad, evil eye. 2. A malevolent look.

Look with an evil eye - Look at somebody or something with malice. Before she comes here, say nothing about her, if you please, to the doctor, because he will look with an evil eye on any nurse of my providing. (Collins 1934: 360)

A hard heart - A cruel person. Indeed it would have been a hard heart that failed to be moved by the sight of Frank, that lion-hearted woman, crying her eyes out. (Maugham 1980: 365)

A heart of stone, Stony hearted - A merciless, ruthless person. Then Huckleberry and Tom stood dumb and staring, and heard the stony-hearted liar reel off his seven statements. (Twain 1948: 75)

A wicked heart- A wicked person. I wouldn't trust them as far as I could see them – a pretty face may cover a wicked heart. (Cronin 1963: 92)

This subfield also includes: սև սիրտ սիրտը կարծրացնել, սիրտը քար (չ) (լիցնել), սիրտը օձ կծել, սիրտը չարին տալ, սիրտը կորցնել, սև սրտի տղա, աչքը չտանել, աչք տալ, աչքը ծանր, У него нет сердца, Harden one's heart, Black heart, A honey tongue, a heart of gall (prov), Աչքի գալ, Աչքը չար, etc.

It can be seen that the phraseological units with the component “heart” also have some semantic shades together with their main meaning, such as mercilessness, cruelty and envy, committing evil and torturing sb., indifference and false appearance. Thus for instance, the shade of ill-will is apparent in Armenian, Russian and English. The shade of being harmed from an evil eye, as well as experiencing unhappiness or misfortune are expressed in Armenian and Russian, while the shade of envy, ill-treatment, not assisting,

patronizing sb. and intolerance towards sb. exist only in Armenian. It can also be seen that in the languages under study some of the phraseological units have been formed on the basis of one and the same prejudice.

However, all the units are regarded as equivalents independent of their constitution and semantic shades. Here are some illustrations: *Սիրտը քարացնել – Harden one's heart; Սիրտ չունենալ – У него нет сердца; Սիրտը չար – A wicked eye; Չար աչք – Дурной глаз / Черный глаз – Evil eye; Չար աչքով նայել – Look with an evil eye; սև սիրտ – Black heart*

These equivalents differ only in their structural types.

This subfield also includes units which are peculiar to this or that language: *դժխոս վառել մեկի սրտում, սիրտը օձ կծել, սև սրտի տղա, սիրտը կորցնել, сердце обросло мохом, a honey tongue, a heart of gall, etc.*

The last phraseological unit may be considered identical to the Armenian saying “*սև սիրտ, սպիտակ ատամ*”, which, like the English phraseological unit, means “The soul isn't the same as the appearance”.

The phraseological units included in this semantic field belong to different structural types. Thus for instance, the Armenian phraseological units tend to be substantive, attributive or verbal constructions. In Russian, the tendency seems to be for substantive, verbal and adverbial as well as sentence-level units while in English these units tend toward the substantive, adjectival, verbal and sentence-level. Several nominal and verbal grammatical categories function in these units. We won't analyze these categories in detail here. We would mention only that some of these categories have a meaning-distinguishing role however, and the units would be deprived of their meanings if those categories were used otherwise. The syntactical relations between the components of the units are expressed by the typological peculiarities of the languages under consideration. If we compare the phraseological units involving the components “heart” and “eye”, we can see that although they coincide in their main meaning, they differ in expressing additional semantic shades. If the phraseological units of the subfield “kindness” with the component “eye” have shades of good-will, patronage, tolerance, care, adaptability, in the corresponding subfield of the phraseological units with “heart” we can find shades of mercy and sympathy, conscience and generosity, honesty, hospitality, sensitivity and warmth.

The same can be seen in the subfield expressing “malice”. Here the phraseological units with the component “eye” express envy, ill-will, prohibition, intolerance, as well as harm, whereas in the phrases with “heart” we find the shades of mercilessness, cruelty and envy, committing black deeds and indifference, etc.

In the subfields “kindness” and “malice” we can note some phraseological variants in the languages under discussion: Սիրտը շարժվել (grammatical); Սիրտը քարանալ/ քար կտրել (lexical); Բարի աչքով նայել/ մտիկ անել (lexical); Լավ/ աղել աչքով նայել (lexical); A kind/ soft/ sympathetic/ warm heart (lexical); Сердце/душа перевертывается/ перевернулось (lexical and grammatical); Дурной/ лихой/ худой глаз (lexical).

In the broader sense the phraseological units of each subfield can be considered as

synonymic phrases, but some narrower synonyms can be seen as well: **Քնքուշ սիրտ – Փափուկ սիրտ; Սիրտը բարակել – Սիրտը փափկել – Սիրտը փափկացնել; Բարի աչք – Քաղցր աչք - Աչքը քաղցր; Աչքը տանել – Հաշտ աչքով նայել; Сердце растаяло – Смягчить сердце; etc.**

On the whole the two subfields are in antonymic relations. There are a few blessings and curses among the mentioned units, especially in Armenian.

From the semantic point of view the main components in the phraseological units are “heart” and “eye”. In the Armenian unit – սև սրտի տղա - the colour component is as important as the component “heart”. In case of removing either of these components the whole unit will be deprived of its meaning. The units are mainly used in colloquial speech, a few in dialects or literary style. Fiction is quite rich in them.

So, we can conclude that there are many similarities and differences between semantic, structural, and grammatical characteristics of the phraseological units studied. These similarities indicate the common features of the linguistic thinking of the peoples speaking those languages, while the differences show the peculiarities of their linguistic thinking.

References:

1. (1995) *Brewer's Dictionary of Phrase and Fable*. Cassell - London: Harper Collins Publishers.
2. Kunin, A.V. (1984) *Anglo-russky phrazeologicheski slovar*. Moskva: Russkiy yazyk.
3. (1978) *Phrazeologicheskiy slovar russkogo yazika*. / pod red. Molotkova A.I. Moskva: Russkiy yazyk.
4. Sukiasyan, A.; Galstyan S., (1975) *Hayots lezvi dardsvatsabanakan bararan*: Yerevan: Yerevani hamals hrat.
5. Ulman, St. (1977) *Semantics: An Introduction to the Science of Meaning*. Oxford: Basil Blackwell.
6. Verdieva, Z. N. (1986) *Semanticheskiye polya v sovremennom angliyskom yazike*. Moskva: Visshaya Shkola.
7. (1969-1980) *Zhamanakakits hayots lezvi batsatrankan bararan*, hat. 1-4, Yerevan: GA hrat.

Sources of data:

1. Aghayan, Gh., (1979) *Yerker*. Yerevan: Sovetakan Grogh.
2. Isahakian, A. (1973) *Yerkeri zhoghovatsu*. Yerevan: Hayastan hrat., hat. 1.
3. Mouratsan (1957) *Gevorg Marzpetuni*. Yerevan: Haypethrat.
4. Paronian, H. (1979) *Yerker*. Yerevan: Sovetakan Grogh.
5. Proshian, P. (1968) *Hatsi khndir*. Yerevan: Hayastan hrat.
6. Raffi (1984) *Yerkeri zhoghovatsu*. Yerevan: Sovetakan Grogh, hat. 1,3,4.

7. Sevak, P. (1968) *Yerkeri zhoghovatsu*. Yerevan: Hayastan hrat., hat. 1.
8. Shirvanzade, A. (1950) *Yerkeri liakatar zhoghovatsu*. Yerevan: Pet. hrat., hat. 6.
9. Toumanian, H. (1990-1996) *Yerkeri liakatar zhoghovatsu*. Yerevan: GA hrat.
10. Torgomian, Ts. (1959) *Anmar krakner*. Yerevan: Haypethrat.

11. Dostoyevskiy, F.M. (1981) *Idiot*. Moskva: Pravda.
12. Dostoyevskiy, F.M. (1971) *Unizhenniye i oskorblyonniye*. Moskva: Khudozhestvennaya Literatura.
13. Dostoyevskiy, F.M. (1983) *Prestupleniye i nakazaniye*. Moskva: Khudozhestvennaya Literatura.
14. Pushkin, A.S. (1982) *Dramaticheskkiye proizvedeniya, proza*. Moskva: Khudozhestvennaya Literatura.

15. Collins W. (1934) *The Woman in White*. USA.
16. Cronin, A.J. (1963) *Hatter's Castle*. Moscow: FL. Publ. House.
17. Dreiser, Th. (1968) *Financier*. Moscow: Higher School Publishing House.
18. Galsworthy, J. (1956) *The Silver Spoon*. Moscow: Progress.
19. London, J. (1953) *Martin Eden*. Moscow: FL Publishing House.
20. Maugham, W. S. (1980) *Complete Short Stories*. GB. Vol. 1, 4.
21. Maugham, W. S. (1975) *Of Human Bondage*. London: Pan Books Ltd.
22. Twain, M. (1948) *The Adventures of Tom Sawyer*. Moscow: FL Publ. House.

Բարություն և չարություն արտահայտող դարձվածքների իմաստային դաշտը հայերենում, ռուսերենում և անգլերենում

Սույն հոդվածում վերլուծվում և համեմատվում են բարություն և չարություն արտահայտող դարձվածքների իմաստային դաշտերը հայերենում, ռուսերենում և անգլերենում: Քննության են առնվում նաև մարմնի մասեր պարունակող դարձվածքներ:

Նշված լեզվական միավորների քննությունն օգնում է բացահայտելու այդ լեզվով խոսողների լեզվամտածողության նմանություններն ու տարբերությունները: